

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Po konferenci Male antante

Pregled problemov in njenih rezultatov

Konferenca zunanjih ministrov držav male antante se je sešla v Bukarešti v nenavadno razgibanem času, ko je aktivnost vseh evropskih diplomatov nenavadno velika in so mnogoštevilni tudi problemi, ki čakajo na kakršnokoli dokončno rešitev. Na prvem mestu je tu problem varnosti, ki je izšel iz prizadevanj za razorožitev. Države male antante so se v tem oziru, kakor je tudi bilo pričakovati, postavile na stališče Francije, ki stavi zagotovitev varnosti nad razorožitev. Če bo s tem ta problem v tem smislu rešen, ostane seveda odprto vprašanje. Francija, Anglija in Amerika so se v Ženevi res sporazumele glede potrebe po nadaljnjem delu razorožitvene konference in proučevanja načrta varnostnih paktov, toda na drugi strani je tudi vsem znano, da prav Anglija in snovanja takih paktov, kot si jih zamišlja Francija, ne želi, dočim jih Italija, Nemčija in Poljska celo načelno odklanjajo, zlasti jih pa moti pritegnitev sovjetske Rusije in intenziviranje njene političnega vpliva v Evropi. Vse bolj stopa zato v ospredje nevarnost razcepa našega kontinenta na dva velika tabora. Mala antanta te delitve ne želi, bo pa, če se kljub temu uresniči, ostala na strani francoskega tabora. To nam je povedala Bukarešta.

Kakor je važen problem varnosti, tako je tudi problem gospodarskega sodelovanja in obnove, posebno v srednji Evropi ter zlasti v Podonavju. V Bukarešti so naši zunanji ministri znova poudarili, da so naše države slej ko prej za sodelovanje, vendar si predstavljajo ureditev tega vprašanja tako, da Podonavje ne bo teren igravanja v smislu političnih interesov velesil, ne Italije, ne Nemčije ne Francije. Še posebno pa je vsak sporazum v tem oziru nemogoč, če bi se za pogoj stavila kakršnakoli revizija, pa bodisi tudi le teoretično. Gombiško v govor, ki je prav v dneh konference v Bukarešti znova postavil kot conditio sine qua non revizijo, je zato napravil najslabši vtis in je upanje v sporazum zelo zmanjšal. To je potrdil tudi uradni komunike. Prav tako so pa naši ministri le znova poudarili staro stališče, ko so se izrekli za neodvisnost Avstrije in proti vsaki obnovitvi habsburške monarhije, bodisi le v Avstriji ali Madžarski, bodisi v obeh skupaj. Tu za malo antanto ni nobenega kompromisa. Mimo tega so pa sklenili nadaljeovati poglobitev političnih stikov naših držav s sosednimi državami, v prvi vrsti s Poljsko, kar je komunike posebej poudaril in s tem povedal, da so v tej smeri potrebni posebno intenzivni napori, da se doseže zaželeni uspeh in se Poljska še bolj ne odtuji, kakor se je

že. Uspeh je pa odvisen tu bolj od sosednih držav, posebno Italije, Avstrije, Madžarske, Poljske in Bolgarije, kakor pa od držav male antante. Zdi se, da sili prav večina teh držav v mali antanti na sprotni tabor.

Docela logično je pa tudi, da se je na tej konferenci, ki se je sešla tik po priznanju sovjetske Rusije s strani Češkoslovaške in Romunije, razpravljalo tudi o tej zadevi. Prav zadevno vprašanje so skušali nasprotniki male antante izrabit za laži, češ, da enotnost treh držav ni več tako trdna, kakor je bila. Naši zunanji ministri so nam pa povedali, da se je vse izvršilo točno po dogovoru. Priznanje Rusije s strani Češkoslovaške in Romunije je bilo pač potrebno v prvi vrsti zaradi snovanja takozvanega „vzhodnega pakta varnosti“, ki kateremu Jugoslavija po svojem zemljepisnem položaju ne pripada, ker gravitira na Sredozemlje. Zato pa je Jugoslavija v zvezi z Romunijo toliko bolj zainteresirana na balkanskem sodelovanju; zato se je odobrila zlasti balkanski pakt in se je pretreslo tudi vprašanje nadaljnega dela za še tesnejšo pritegnitev Bolgarije. Poseben poudarek vsem tem ugotovitvam in sklepom je pa dal še prihod francoskega zunanjega ministra Barthouja v Bukarešto, s katerim so v sredo naši zunanji ministri skupno konferirali.

Mimo vseh teh vprašanj, ki so več ali manj načelnega značaja, so pa razpravljali ministri tudi o celi vrsti drugih zadev. Pred vsem so izmenjali referate o prizadevanjih in potovanjih Jevtića, Beneša in Titulescu v zadnjem času, o razvoju odnošajev Jugoslavije, Romunije in Češkoslovaške do držav, na katere meji vsaka posebej ter do onih, s katerimi jih vežejo siceršnji stiki. Prav tako je bilo treba skupno proučiti tendence in rezultate potovanj in sestankov raznih drugih evropskih državnikov: Hitlerja, Mussolinija, Dollfusa, Ribbentropa, Kondiša, Maksimosa, Tevlika Rudžila beja itd. Posebno sestanek Hitlerja in Mussolinija v Strai pri Benetkah je bil tako važen do godek, da so ga Jevtić, Beneš in Titulescu morali proučiti, saj se je nanašal na celo vrsto vprašanj, ki vsa živo zanimajo tudi države male antante posamično in kot celoto. Tako vidimo, da je bila ta konferenca vsestransko plodovita, bodisi kar se tiče pregleda že storjenega, bodisi kar se tiče načrtov za skupno delovanje v bodoče. Uspehi tega delovanja so pa v podrobnostih odvisni seveda od celokupnega razvoja dogodkov mednarodne politike v Evropi. Toda glavno je in ostane to, da je mala antanta trdna in složna braniteljica naših velikih skupnih interesov! In to je.

—r.

Slabi izgledi pomorske konference

JAPONSKA BO ZAHTEVALA ZASE POVEČANJE BOJNEGA BRODOV-JA IN SPRAVILA KONFERENCO V ZAGATO.

LONDON, 22. junija. V londonskih vladnih krogih je vzbudila veliko senzacijo polslužbena tokijska vest, da bo na pomorski konferenci zahtevala Japonska za sebe večjo kvoto. Tisk naglašja, da pomeni ta japonska zahteva prav gotovo smrten udarec za pomorsko konferenco. „Daily Express“ in drugi listi pišejo, da ne bodo na zahteve za povečanje japonske mornarice nikdar pristale ameriške Združene države, ker bi bilo to povečanje začetek novega tekmovalstva v pomorskem oboroževanju. Sicer Japonska te svo-

je zahteve še ni izjavila službeno, vendar pa izvirajo te vesti iz polslužbenih krogov, ki so najbližji zunanjemu ministertvu. In še več! Ti krogi celo izjavljajo, da je revizija pomorskega sporazuma absolutno potrebna, ker mora Japonska ščititi svoje interese v Tihem oceanu in mora vršiti dolžnosti, ki jih je prevzela od Mandžurije. Predstavniki zunanjega ministertva naglašajo v zvezi s temi vestmi, da se varajo vsi oni, ki mislijo, da Japonska ne bo mogla izvesti tekmovalstva v oborožitvi.

Nakupi Francije v Jugoslaviji

Zunanji minister Jevtić je dosegel v Parizu velik uspeh za izvoz naših agrarnih produktov v Francijo

PARIZ, 22. junija. Kakor je bilo že svoječasno poročano, je sklenil jugoslovanski zunanji minister g. Bogoljub Jevtić ob priliki svojega uradnega obiska v Parizu s francosko vlado zelo važen trgovinski dogovor, pa katerem se izvoz jugoslovanskih agrarnih in drugih produktov v Francijo znatno zviša. Kakor poročajo sedaj tukajšnji listi, je Francija dovolila jugoslovanski vladi od v Stresi priznanih kontingentov sledeče globalne kontingente: Jajca 40%, živi jančki 84%, živi prašiči 25%, nasoljeno meso 5%, predelana svinjska mast 5%, zaklana živina 5% sir 1 odst. Nadalje: hruške in jabolka za tretje četrtletje 4. za četrto četrtletje 1.5%. Lesa je mogla iz

voziti Jugoslavija v Francijo že doslej 13 tisoč ton, sedaj pa ga bo smela izvoziti spet 13 tisoč ton za prvo četrtletje ter 42 tisoč ton za drugo četrtletje in dirigiranje v Alžir. Nadalje pa je dovolila Francija Jugoslaviji tudi preference za koruzo, in sicer 50 tisoč ton za drugo četrtletje. Ta kvota mora biti izčrpana do letošnjega 30. septembra in znaša 17 odst. celokupnega francoskega uvoza. Višina ristorna v korist Jugoslavije je bila določena na 40 odst. francoske minimalne tarife. Splošno se naglašja, da je jugoslovanski zunanji minister g. Jevtić dosegel s tem velike ugodnosti za Jugoslavijo, ki bodo znatno omilile sedonjo agrarno krizo.

Berlinska senzacija o Avstriji

PO SPORAZUMU MED HITLERJEM IN MUSSOLINIJEV NAJ POSTANE AVSTRIJA NARODNOSOCIALISTIČNA, A SAMOSTOJNA.

BERLIN, 22. junija. V tukajšnjih narodnosocialističnih krogih se trdovratno zatrjuje, da je bil med Mussolinijem in Hitlerjem dosežen v Benetkah sporazum, po katerem se reši avstrijsko vprašanje tako, da bo zadovoljilo enako Nemčijo kakor Italijo. V ta namen je povabil sedaj Mussolini v Italijo avstrijskega kancelarja dr. Dollfusa, da ga pripravi za radikalne spremembe, ki bi obstojale v tem, da bi dobili Avstrijo postopno v svoje roke narodni socialisti, bi pa ostala vendar samostojna in se ne bi združila z Nemčijo. V zameno bi Nemčija podpirala v vseh vprašanjih Italijo, Italija pa Nemčijo,

kar bi pomenilo konec izolacije ene in druge. Po tem zatrjevanju bi dr. Dollfuss prepustil svoje mesto sedanje mu avstrijskemu poslaniku v Rimu, dr. Rintelenu in odšel za poslanika v Vatikan, dočim bi major Fey postal poslanik v Budimpešti. Naloga Rinteleneve vlade v kateri bi bili tudi narodni socialisti bi bila, pripraviti dokončni čisti narodnosocialistični režim v Avstriji. Hajmverovci, ki se itak že nagibajo k hitlerjevemu, bi se popolnoma združili z njihovimi napadalnimi oddelki. V koliko so te govorice resnične, bo seveda pokazal najprej Dollfussov obisk pri Mussoliniju.

Jugoslavija in Italija

BERLIN, 22. junija. Nemški tisk se obširno ukvarja s francoskimi načrti varnostnih paktov in posveča posebno pozornost kombinacijam z Italijo. Ob tej priliki zatrjuje, da je vse jugoslovansko javno mnenje nenaklonjeno vsakemu sodelovanju Italije, a tudi italijansko je proti zvezi z Jugoslavijo in enako s Francijo. Tako zvezo pa baje odklanjata tudi jugoslovanska vlada, ker bi bila vsaka pogajanja med Beogradom in Rimom popolnoma nemogoča, dokler se ne neha preganjanje in zatiranje Slovencev in Hrvatov v Julijski Krajini in se jim ne priznajo manjšinske pravice, kakor so jih zastopniki Italije obljubili, dasi neobvezno, na pariški mirovni konferenci. Baje se je o tem in v takem smislu govorilo tudi na konferenci zunanjih ministrov male antante v Bukarešti.

Odpor Ukrajine proti Moskvi

ŽENEVA, 22. junija. Po poročilih iz Rusije postaja odpor Ukrajincev proti boljševizmu in še posebej proti nadvladi Rusov vedno večji in ostrejši. Ukrajinci, katerih je skoraj 70 milijonov, so nacionalno bolj samozavestni kakor so Rusi, in se jih zato breznarodni marksizem ni prijel. Stremljenje Ukrajine je slej ko prej, da se odcepi od Rusije in ustvari svojo lastno državo, ki bo zavzemala položaj nove slovanske velesile in bo uvedla tak režim, ki bo ustrezal narodnemu razpoloženju Ukrajincev. Tem načrtom so naklonjeni celo ukrajinski boljševiški funkcionarji, katerim Moskva zaradi

tega ne zaupa in jih stalno nadzira, odstavlja, meče v ječe ali strelja. Da v Ukrajini še ni revolucije, je vzrok samo to, da vzdržuje režim povsod na tisoče detektivov in vojakov. Vprašanje pa je, če bo to stanje lahko še dolgo trajalo.

Barthou častni državljan

BUKAREŠTA, 22. junija. Barthoujevo bivanje v Bukarešti se je spreminilo v ogromno manifestacijo prijatelstva med bratskim romunskim in francoskim narodom. Takega sprejema v Romuniji še ni bil deležen po vojni noben tuj gost, kakor sedaj Barthou. To se je zlasti videlo včeraj, o priliki njenih na čast sklicane seje parlamenta, ki se je pretvorila v navdušeno manifestacijo. Ob prisotnosti vseh poslancev in vseh članov vlade, je bil ob tej priliki imenovan Barthou za častnega državljan Romunije.

SPALAJKOVIĆ ODPOTOVAL V BEOGRAD.

PARIZ, 22. junija. „Havas“ poroča: Jugoslovanski poslanik Spalajković je odpotoval sinoči v Beograd, kjer se bo udeležil službenega sprejema zunanjega ministra Barthouja v Beogradu.

JAPONCI VPADEJO V MONGOLIJO

PARIZ, 22. junija. Po vestih iz Nankinga pričakujejo službeni kitajski krogi vsak čas pohoda japonske armade v notranjost Mongolije.

TOPLEJŠI DNEVI.

DUNAJ, 22. junija. Na Dunaju je zelo hladno vreme in neprestano dežuje. Vremenski preroki pa napovedujejo, da se bo vreme zboljšalo in da bodo dobili toplejše dni.

Dnevne vesti

Oficielen sprejem Ljubljancev. Maribor bo sprejel v nedeljo jutraj ljubljanske goste nad vse slovesno in pristrčno. Na kolodvoru bo pričakoval ljubljanske izletnike, ki se pripeljujejo s posebnim vlakom, celotni mariborski občinski odbor z županom g. dr. Lipoldom na čelu, ki bo pozdravil drage goste v imenu mesta. Za sprejem se mu bo zahvalil ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc. Popoldne pa bo priredila mestna občina mariborska oficijelnim zastopnikom Ljubljane čajanko.

Veličasten pogreb patra Pavla. Kako silno priljubljen je bil pokojni pater Pavel med svojimi verniki, je bilo dokaz njegovo zadnje spremstvo. Ko je ležal na mrtvaškem odru, so ga hodile kropiti množice ljudstva iz mesta in okolice, ki so ga tudi zvesto spremljale na njegovi zadnji poti in se težko poslovile od njega. Nabito polna je bila prostorna frančiškanska cerkev, kjer je opravil requiem stolni prošt dr. Vraber ob asistenci številne duhovščine. Ganljivo je bilo slovo njegovih sobratov in otrok krčevinske šole, ki so v boleči tišini cerkve obkristi zapeli žalostinko »Vigred se povrne« ter jo končali z refrenom: »...patra Pavla več ne bo, nikdar več se ne povrne«. Ko so nesli pogrebci srebrno krsto iz cerkve, so turobno bučale orgle in marsikatero oko je bilo rosnó. Izpred cerkve se je razvil nato dolg sprevod, v katerem je bilo več tisoč ljudi. Pred vozom s krsto, ki je bila pokrita z venci in cvetjem, so šli številni odlični predstavniki cerkvenih in prosvetnih organizacij. V sprevodu je igrala tudi godba »Danica«. Ob odprtem grobu se je poslovilo od pokojnika več govornikov, med njimi v imenu krčevinske šole šolski upravitelj gosp. Fran Cvetko, ki je omenjal pokojnikove zasluge za šolsko in narodno vzgojo ter veliko ljubezen do mladine. Učenci krčevinske šole so se ponovno ob odprtem grobu poslovili od svojega kateheta z žalostinko, godba pa je zaigrala zadnje slovo.

Novi šef mariborskega državnega tožilstva. Za šefa mariborskega državnega tožilstva je imenovan dosedanji namestnik državnega tožilca g. dr. Matko Zorjan. Novoimenovani šef je vodil posle državnega tožilstva že ves čas, odkar je bilo to mesto izpraznjeno. G. dr. Zorjan je napravil sodniški izpit leta 1913. in je bil leta 1915. poklican v vojno, kjer je bil na italijanski fronti ujet in se je vrnil v Maribor leta 1920. Pri mariborskem okrožnem sodišču je nastopil najprej službo kot preizkovalni sodnik, nato je bil imenovan za kazenskega sodnika, zadnja leta pa je opravljal službo namestnika državnega tožilca in je bil kot tak sedaj imenovan na častno in odgovorno mesto šefa državnega tožilstva. S svojo strogo sodniško objektivnostjo si je kot izboren jurist pridobil veliko zaupanje vseh mu podrejenih, splošne simpatije pa uživa tudi izven svoje službe pri vsej javnosti. Na novem mestu mu želimo najlepših uspehov!

Iz kaznišniške službe. Za knjigovodjo pripravnika je nastavljen v moški kaznišnišči v Mariboru Andrej Jug, absolvent trgovske akademije v Mariboru. V kaznišnico v Požarevcu je prestavljen paznik dnevničar Stanislav Blagojevič, na njegovo mesto pa je prišel iz Požarevca paznik služitelj Branislav Jovanovič.

Iz sodne službe. Sodni pripravnik Otmar Cvim je iz Ljubljane dodeljen mariborskemu okrožnemu sodišču. Za pisarniškega uradnika pri okrajnem sodišču pri Krškem je imenovan Josip Kocijan, doslej uradniški pripravnik pri okrajnem sodišču v Mariboru.

Evharistični kongres v Mariboru. V dneh 7. in 8. septembra t. l. bo v Mariboru evharistični kongres. Prvi dan kongresa bo zborovanje za dijake in izobraženstvo, zvečer bo v unijanski dvorani predavanje oratorija »Mesija«, o polnoči pa bodo v vseh župnijskih cerkvah polnočnice. Cerkev bodo vso noč odprte. Na praznik 8. bo maša na Glavnem trgu, po maši teoforična procesija, popoldne pa bodo v pokopališki kapeli litanije in poklonitev zastav šlomsku. Popoldne ob 4. uri bo v unijanski dvorani ponovitev oratorija.

Znižane cene!

Ia teletina brez privage:
Prsa - vrat Din 5.—
Ledvična, kotleti itd. Din 6.—
Pleče Din 6.—8.—
Vsak četrtek in petek sveža svinjska pljuča 1 kg Din 3.—, jetra Din 5.— i. dr.

Vsi mesni izdelki po znižanih cenah. 2563
JOS. BENKO, Maribor, Aleksandrova c. 19.

Obmejni šolski prireditvi. V nedeljo 24. tm. popoldne ob 15. uri bosta imeli obmejni šoli v Zgornji Sv. Kungoti in na Sladkem vrhu mladinski prireditvi. Podprimo ti prireditvi s čim večjim obiskom in dajmo moralne podpore našim obmejnim kulturnim delavcem. V Zgornjo Sv. Kungoto bo vozil avtobus ob 13. uri izpred gostilne pri »Grozdu« ter se bo vrnil zvečer ob 18. uri. Na Sladki vrh pa je najbližja pot z vlakom ob 13. uri do St. Ilja, odkoder je uro in pol peš hoda, nazaj pa z večernim vlakom.

24. junija od 14. ure naprej na vojaškem strelišču v Radvanju lovsko streljanje.

Pevski zbor Glasbene Matice ima drevi 22. tm. ob 20. uri v svoji pevski dvorani redni letni zborov shod, na katerega vabi vse svoje člane.

Dne 16. VI. 1934 se je vršila pri okrajnem sodišču v Mariboru kazenska razprava zoper neko tukajšnjo damo, ker je razširjala neresnične in žaljive govorice o frizerskem salonu g. Štefana Dobaja, Gosposka ulica 38. Dotična dama je na sodišču preklicala in obžalovala dotično trditev, ker se je izkazala kot popolnoma neresnična, ter se je zavezala plačati stroške kazenskega postopanja, nakar je g. Dobaj umaknil zasebno tožbo.

Nagradno kegljanje prostovoljne gasilske čete v Sv. Petru pri Mariboru. V nedeljo 24. tm. priredi Prostovoljna gasilska četa v Sv. Petru pri Mariboru na kegljišču znane gostilne Sande v Sv. Petru pri Mariboru veliko nagradno kegljanje s 6 lepimi vrednostnimi dobitki. Trije ročaji samo 1 Din. Vsi kegljači in prijatelji kegljišča uljudno vabljeni! Odbor.

Mestno načelstvo v Mariboru razglasa, da so dosedaj razpisane sledeče vojaške šole: 1. Nizja šola vojne akademije v Beogradu. Glavni pogoji za sprejem so, da so kandidati absolvirali eno srednjih šol z maturo in da niso mlajši od 17 in ne starejši od 21 let. 2. Mornarska podčastniška šola v Šibeniku za kandidate, ki so izvršili vsaj 4 razrede osnovne šole in niso mlajši od 16 in ne starejši od 19 let. 3. Bolničarska podčastniška šola v Nišu za kandidate, ki so izvršili osnovno šolo in zraven mogoče še kateri razred srednje šole in niso mlajši od 17 in ne starejši od 21 let. Vse ostale podatke z navodili daje za mariborske občane mestni vojaški urad na Slomškovem trgu šte. 11.

Šolska razstava. Državni otroški vrtec III. v Mariboru, Valvazorjeva ul. 40, priredi v soboto, nedeljo in ponedeljek (23., 24. in 25. tm.) razstavo otroških ročnih del. Razstava bo odprta vsak dan od 8. do 16. ure.

Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: delavec Rudolf Ošlovnik in delavka Ana Gučejeva iz Ojstrice pri Dravogradu, posestniški sin Jože Kureš in posestniška hčerka Neža Pernatova iz Škol pri Cirkovcah, poročnik Alojzij Meglič in zasebnica Karolica Rotovnikova od Sv. Martina pri Slovenjgradcu. Bilo srečno!

Smrtna kosa. V Strossmayerjevi ulici je umrla v starosti 36 let zasebnica Angela Pečarjeva. Pokojnica je bila rodom iz Trsta. Pokopali jo bodo danes popoldne ob 16. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Bodi ji ohranjen lep spomin, žalujočim preostalim naše najgloblje sožalje!

Novi grobovi. Zadnje dni so v Mariboru umrli: Elizabeta Tomažičeva, stara 65 let; Marija Kretičeva, pradnica, stara 24 let; Maksimilijan Vedlin, ključavničar, 42 let; Maksimilijan Vrus, kolarski vajenec, 18 let; Martin Valentan, viničar, 70 let; Katarina Knafsova, artistinja, 24 let; Amalija Urbanova, 70 let; Alojzija Novakova, 71 let; in Anton Berginc, vpokojenec, 73 let. N. p. v m.!

Delo dobe tekstilni mojster in 2 do 3 vajenci za mehnično obrt. Potrebne informacije daje Borza dela na Rotovškem trgu.

Iz tajništva sreske organizacije JNS Maribor-mesto, Maribor-levi breg in Maribor-desni breg. V soboto, 23. junija t. l. ob 20. uri se bo vršil v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru redni letni občni zbor sreske organizacije za srez Maribor-mesto, v nedeljo, 24. t. m. ob 9. uri dopoldne pa redni letni občni zbor sreskih organizacij JNS za srez Maribor-levi breg in Maribor-desni breg. Na omenjenih občnih zborih bodo med drugimi poročali tudi minister n. r. dr. Kramer, senator g. dr. Ploj in narodna poslanca gg. dr. Pivko in Krejči. Vsem krajevnim organizacijam v Mariboru ter občinski organizaciji JNS v srezih Maribor-levi breg in Maribor-desni breg smo poslali vabila, formularje za pooblastila za delegate ter potrebna navodila. Vljudno naprošamo vse funkcionarje občinskih oz. krajevnih organizacij, da se točno držijo po danih navodilih ter da pošljejo na občni zbor predpisano število delegatov. Predsedstvo.

Motnje v želodcu in črevesju, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hu de sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefove« grenčice.

Vozne olajšave. Beograd: Skupščina vojnih invalidov 23. do 27. junija. Četrtniška vožnja v času od 20. junija do 1. julija za invalide na podlagi predpisane objave. Zagreb: Skupščina članov »Merkurja« 23. in 24. junija. Polovična vožnja pri povratku od 20. do 28. junija na podlagi železniške legitimacije. Velenje: Podgorica: Aero-meeting 24. junija. Polovična vožnja od 20. do 28. junija na podlagi železniške legitimacije. Velenje: Proslava rudniških gasilcev 24. junija. Polovična vožnja od 21. do 27. junija na podlagi železniške legitimacije. Zagreb: Skupščina komponistov 24. junija. Polovična vožnja od 20. do 26. junija na podlagi železniške legitimacije. Sarajevo: Skupščina trežne mladine 29. in 30. junija. Polovična vožnja od 26. junija do 7. julija na podlagi žel. legit. Sarajevo: II. Pokrajinski zlet Sokola kraljevine Jugoslavije. Glavni izletni dnevi 27., 28., 29. junija. Znižana vožnja za tja od 22. do 27. junija, za nazaj od 29. junija do 29. julija, in sicer za telovadce brezplačno v posebnih vlakih, za člane Sokola 75% popusta, za udeležence 50% popusta. Dovoljeno je poljubno število izletov iz Sarajeva po onem popustu, ki ga uživa posamezen izletnik, telovadci s prosto vožnjo plačajo samo četrtino vožnje. Izletniki se lahko vračajo iz Sarajeva po drugi poti, le če je ta daljša kakor ob prihodu, doplačajo znižano razliko. Tako je odobrila »Jadranska plovidba«, »Dubrovačka in Zetska Plovidba« popuste v isti višini kakor na žeeznici. Člani Sokola in telovadci dobe predpisane legitimacije pri svojih društvih, ostali udeleženci pri »Putniku«. Vse nadaljnje informacije, nabava vozniških kart, viz in valut po najugodnejših dnevilih tečajih pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel int. 21-22.

Nezgoda. V Kamnici si je včeraj pri padcu hudo poškodovala levo roko posestnica Marijeta Gomivnikova. V Studencih pa je pri igri tako nesrečno padel 2letni sinček tkalke Kopicke, da si je zlomil levo ključnico. Oba ponesrečenca se zdravita v mariborski bolnišnici.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 23. tm.: ob 12.15: venčki šlagerjev na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas. reproducirani koncert na orglah; 18: popotne pesmi v reproducirani glasbi; 18.30: zabavno predavanje; 19: primorska ura; Tržaške narodne pesmi, poje zbor »Tabore«; 19.30: zunanji politični pregled; 20: klavirska harmonika; 20.30: slovenske narodne pesmi z orkestrom; pojejo gđc. Zupanova in gg. Jug in Dermota; 21.15: eroica na ploščah; 22: čas. poročila, lahka glasba.

Grajski kinó. Danes zadnji dan »Jaz in cesarica«. Krasna zabavna opereta. Liliane Harwey, Mady Christians, Konrad Veidt v glavnih vlogah.

Kino Union. Od danes dalje veliki monumentalni zvočni film »Zadnji dnevi Pompejev«. Grandiozno filmsko delo kot zvočni film. Od danes dalje so predstave ob delavnikih samo ob 18.45, 20.45. Ob nedeljah in praznikih ob 14.30, 16.30, 18.45 in 20.45.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih usedu (Hemenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefova« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Universitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi, izbornó čistilno sredstvo za želodec in čreva. — »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Krokodilove solze za »tujskim prometom«. Dobro znamo ceniti koristi tujskega prometa za našo zemljo, dobro pa tudi vemo, da pri tem ne sme trpeti naš prestiž, kajti sicer nam tak »tujski promet« donasa le škodo. Zato tudi dobro vemo, da skušajo tukajšnji nemškutarski krogi premnogokrat z »oziri do tujskega prometa« ribariti v kalnem. Najnovejši odlok naše upravne oblasti, s katerim je mogoče dobiti vizum le posamič, je brzignil bistrost v to mlakužo. In že se skušajo kazati kot poborniki našega tujskega prometa. Lani, ko so cele trope avtobusov šovinistično razpoloženega občinstva drdralo po našem obmejnem ozemlju, smo že svarili pred dvomljivo »koristjo« za naš element, ki nam jo prinašajo take vrste obiski. Izjemam vsa čast, a izjeme so nas le utrjevale v našem prepričanju. Tistih par grošev, ki jih uprava zasluži na vizumih, se državi bridko maščuje z moralno škodo, ki jo trpi naša nacionalna stvar in z materialno s tem, da so ti izleti bili sistematično dirigirani le v gotove smeri, s častnimi izjemami seveda. Že verjamemo, da sedaj nekaterim ni prav.

Kongres nacionalnih železničarjev. — Združenje jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev bo imelo letos svoj 16. redni kongres v Subotici v času od 21. do 27. junija. Glavni dan kongresa bo nedelja 24. t. m. Udeleženci kongresa in člani njihovih rodbin imajo brezplačno vožnjo. Na kongresu bodo razpravljali o vseh vprašanjih, ki zadevajo železničarski stan.

Poskušen samomor. V Frankopanovi ulici je včeraj 21letna zasebnica Pavla F. zaužila v samomorilnem namenu večjo količino veronala. Ko je prišla domov njena sestanovalka Hilda R. je našla Pavlo nezavestno. Takoj je o tem obvestila reševalce, ki so nesrečno mladenko spravili v bolnišnico, kjer so jo zdravniki rešili smrti. Kaj je pognalo Pavlo v obup, ni točno znano.

Preprečen vlom. Preteklo noč okrog polnoči je kleparski vajenec Rudolf Senčar obvestil stražnika, ki stoji ponavadi na križišču Gosposke in Slovenske ulice, da je videl kako je neki moški preplezal visok Ussarjev zid v Gregorčičevi ulici in se spustil na dvorišče. Obveščeni stražnik se je takoj podal tja, kjer mu je odprla vrata sam lastnik g. Ussar in mu izročil moškega, v katerem so na policiji spoznali 32letnega brezposelnega krojaškega pomočnika Ivana Slanca, stanujočega na Aleksandrovi cesti v Studencih. Aretiranec je priznal, da je nameraval vlomiti v Ussarjevo pisarno in izprazniti tam blagajno ter dejal, da sta mu pri tem pomagala neki Henrik K. in Ignac H. ki sta bila zunaj na straži. Slanca bo policija izročila okrožnemu sodišču.

Zasluzena kazen. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča sta se zagovarjala včeraj dopoldne 26-letni brezposelní trgovski pomočnik Egon T. iz Maribora in 40letni bivši trgovec Mirko B. iz Siska, obtožena, da sta okužila neko dekle, ki še ni bilo staro 14 let. Obtožnica slika sicer mladenko kot pokvarjeno in ničvredno, ki je že v rani mladosti padla precej globoko. Senat je spoznal, da sta oba obtoženca kriva v smislu obtožbe in obsodil Egona T. na 2 leti težke ječe in izgubo častnih državljanških pravic za dobo 2 let, Mirka B. pa na 14 mesecev težke ječe in na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 2 let.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 16,7 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 9 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17,8 stopinjah 740, reduciran na ničlo pa 738; relativna vlaga 60; vreme je tiho in jasno; vremenska napoved napoveduje spremenljivost vremena.

Ukinitev režijskih kart

Novi pravilnik o brezplačni in znižani vožnji za naše železničarje

Na podlagi zakona 102. o državnem prometnem osebju je izdal prometni minister nov pravilnik, po katerem so režijske karte v načelu odpravljene in ki stopi v veljavo že 1. julija t. l. Novi pravilnik velja le za osebje državnih prometnih ustanov. Osnovna razlika med novim in starim pravilnikom je ta, da velja novi pravilnik samo za vožnje na vseh državnih železnicah in privatnih železnicah v državni eksploataciji, ne pa za vožnje na ladjah, kakor je veljal doslej.

V novem pravilniku so te glavne odredbe: Pravico do brezplačne vožnje za privatna potovanja 3krat na leto imajo: aktivni uradniki, uradniški pripravniki, zvaniki, služitelji in kontraktualni uradniki, dnevničarji in delavci, če imajo nad 2 leti službe; nadalje upokojeni uradniki, zvaniki in sluge, če so bili v službi državnih prometnih ustanov, najmanj 10 let; upokojeni kontraktualni uradniki, dnevničarji in delavci, če dobivajo pokojnino od državnih prometnih ustanov ali fondov teh ustanov in če so bili v službi najmanj 15 let, družinski člani vseh omenjenih uslužbencev pod istimi pogoji kakor njih očetje; vdove in otroci umrlih uslužbencev državnih prometnih ustanov, gojenci prometnih in železniških obrtnih šol pa uživajo ugodnost brezplačne vožnje za privatna potovanja na priporočilo šolske uprave največ 3krat na leto.

Mimo tega dobe omenjeni uslužbenci in člani njih družin na leto še po 3 brezplačne karte namesto režijskih. Aktivnim uslužbencem in njihovim družinskim članom lahko odobri minister z ozirom na posebne prilike v posebno upravičenih primerih tudi več brezplačnih potovanj po privatnih opravkih. Aktivni uslužben-

ci, ki z dovoljenjem stanujejo do največ 20 km daleč od službenega mesta, dobe stalne letne temporeke. Aktivni uslužbenci, ki imajo pravico do vezanih legitimacij, dobe za svoje otroke, ki stanujejo pri njih in obiskujejo redno šolo izven kraja oddaljenega največ 20 km, stalne temporeke za to progo.

Člani bolniških ustanov in njih družinski člani imajo brezplačno vožnjo do kraja kjer stanujejo prometni zdravniki, specialisti in do kraja centralne ambulance, ali do kraja bolnišnice ter nazaj, a na podlagi zdravniškega nakazila. Uslužbenci, ki stanujejo izven svojega službenega mesta, med katerimi je upoštevan tudi Maribor, ne dalje od 20 km, imajo pravico zase in za svoje družinske člane, nadalje za matere in očete, ki živijo z njimi v skupnem gospodinjstvu, kakor tudi za enega posla do mesečne karte, po ceni, ki je predvidena v potniški tarifi za javne uslužbence. To pravico uživajo tudi upokojeni s svojimi družinskimi člani in posli.

Regulirani uslužbenci državnih prometnih ustanov in njihovi družinski člani uživajo za privatna potovanja v vseh ostalih primerih polovično vožnjo. Pravico do polovične vožnje imajo aktivni uradniki, uradniški pripravniki, zvaniki in sluge za neomejeno število potovanj. Upokojeni uradniki, zvaniki in služitelji, kakor tudi družinski člani navedenih oseb, vdove in otroci umrlih članov pa imajo pravico do polovične vožnje 3krat na leto.

Črne, rdeče in rumene legitimacije veljajo še dalje, vendar se morajo njihova besedila v teku enega meseca popraviti tako, da bodo v skladu z novim pravilnikom. Že izdane brezplačne karte veljajo za dobo, za katero so bile izdane.

Gospodarske vesti

Zaposlitev delavstva. Po statističnih podatkih SUZORja je bilo v vsej državi v aprilu zavarovanih delavcev 535.152, to je za 12.082 več kot v marcu in za 18.627 več kot v aprilu lani. Absolutni prirastek zavarovanega delavstva je največji v Osijeku (za 4660), v Banja Luki (za 3270), v Ljubljani (za 3205), v Zagrebu (za 3018) in v Novem Sadu (za 2240). Padlo pa je število zaposlenega delavstva pri okrožnih uradih v Skoplju za 2663 ter v Beogradu za 2378 članov. Pri zasebnih bolniških blaginjah je zopet padlo članstvo pri »Mercuriju« v Zagrebu (za 599 članov), dočim je naraslo članstvo pri »Trgovački omladini« v Beogradu in še zlasti pri Trgovskem bolniškem in pod-

pornem društvu v Ljubljani, kjer se je povečalo za 608 članov. Še nadalje pa so se znižale delavske plače in je padla povprečna dnevna mezda za 1.26 Din na 22.33 Din. Ta padec je nastal, ker se je znižalo število uslužbencev v višjih razredih z dnevno plačo nad 24 Din za 16.622, dočim se je povišalo število članov s plačo pod 24 Din za 35.249. Od vseh zavarovancev je bilo vajencev z dnevnim zaslužkom do 8 Din 68.733, s plačo od 8 do 24 Din 245.176, s plačo od 24 do 34 Din 89.370 in z zaslužkom od 34 do 48 Din 60.806 ter z zaslužkom nad 48 Din 71.067 članov.

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Sokolstvo

Posebni vlak v Sarajevo!

Na pokrajinski zlet v Sarajevo bo vozil iz Maribora poseben vlak. Odšel bo iz Maribora v ponedeljek 25. t. m. ob 18.20 uri z glavnega kolodvora kot drugi del rednega potniškega vlaka št. 525. Članstvo edinic ob progi Prevalje - Maribor naj odpotuje v ponedeljek 25. t. m. z osebnim vlakom št. 9013, ki pripelje v Maribor ob 17.53. Članstvo edinic ob progi Središče - Pragersko naj odpotuje v ponedeljek z vlakom št. 1125, ki pripelje na Pragersko ob 17.35. V Ormožu se priključi temu vlaku članstvo s proge Hodoš - Ljutomer in Radgona - Ormož. Župna uprava v Mariboru poziva vse bratske edince naj se poslužijo zanesljive samo omenjenih vlakov in posebnega vlaka v Sarajevo.

Sokol Maribor II. — Pobrežje. Priprave za okrožni zlet na Pobrežju se bližajo koncu. Telovadci se pripravljajo za svoj nastop in za skupen nastop vsega okrožja. Zavedamo se, da se bomo na Pobrežju prvič pokazali v večji celoti. Ves dan je pridno članstvo zaposleno, vsi se trudijo, da bo obiskovalec v nedeljo prišel v majhen paradiz, kjer se mu bo razen telovadnega užitka nudila tudi prava sokolska zabava. Zato se bomo vsi zbrali na Kralja Petra trgu ob pol 14. uri od koder bo krenil sprevod na Pobrežje. Zdravo!

Sokolsko društvo Križevci pri Ljutomeru. Dne 24. junija ob 15. uri bo pri nas okrožni nastop. Ker bo to največji nastop, kar jih je imelo Sokolsko društvo Križevci doslej, opozarjamo vse na to važno prireditev. Zdravo!

Delo vzorne sokolske čete

Otvoritev letnega telovadišča v Laporju.

V nedeljo je marljiva sokolska četa v Laporju na idealnem prostoru ob gozdu blizu šole ob cesti v Sl. Bistrico otvorila svoje letno telovadišče, ki si ga je v dobrih 14 dneh zgradila in uredila s svojimi pridnimi rokami. Otvoritev je bila zvezana z letnim nastopom čete, ki je nastopala večinoma samostojno, sodelovali pa sta še četi iz Črešnjevca in matično društvo Slovenska Bistrica. Takoj uvodoma moramo omeniti, da se je četa za ta svoj pomemben dogodek prav vestno pripravljala. Izvedla je prav lepo nastop vseh oddelkov, nastop, ki bi bil lahko v čast marsikateremu društvu.

Telovadišče je točno ob pol 16. uri ob primernem govoru otvoril domači starosta šol. upravitelj br. Vendramin. Po-

zdravil je vsa bratstva in čete, ki so se udeležila slavnostnega dogodka: zlasti še zastopnika matičnega društva br. Mondinija. Iz njegovega govora posnemamo, da je bila četa ustanovljena 29. februarja 1930. Članstvo se je takoj vneto oprijelo sokolskega dela, ki je napredovalo od leta do leta. Prvo zasedišče je imelo v šoli, kjer je tudi gledališki oder. Ta prostor pa agilni četi ni zadostoval. Zazelela si je nekaj svojega in ni prej mirovala, da to doseže. Nihče ni pričakoval, da se bo to zgodilo že v nedeljo, kajti četa tega ni obešala na veliki zvon, ampak je delala tiho in mirno, dokler nam ni pokazala dejstva. Zaslugo za to imajo njeni glavni stebri, ki v polni meri zaslužijo, da jih navedemo imenom. So to bratje: načelnik Kaukler, učitelj Logar in Novačan ter Štimec. Tiso idejno pripravljali pot, da pa je prišla četa v tako kratkem času do tako lepega zemljišča, gre zahvala tudi mnogim domačim in zunanjim dobrotnikom, kakor družini Kauklerjevi, Frančku Raku, Martinčkovim, Čebularjevim, Šiberju, Pozegi, Kavčiču, prog. nadzorniku Skopšu, dalje grofu Attems, br. Pakiču in posestniku Kovačiču, ki so vsak po svoje pomagali. Najlepša hvala vsem!

Ko je brat starosta izročil telovadišče tehničnemu odseku z željo, da se ga odlej prav pridno in smiselno poslužuje za vzgojo svojega članstva, je potem, ko je zaključil svoj govor z »Živio!« klici na kralja in starešino prestolonaslednika Petra, zaigrala godba državno himno. Za njim je spregovoril zastopnik matičnega društva br. Mondini in četi prav pristržno čestital, bodreč jo, naj hodi po tej poti krepko naprej.

Telovadišče, ki obsega 1900 m², napravi imponanten vtis. Vse delo so opravili člani telovadci sami, ki jih je — reci in piši — 25. Četa šteje celo 14 članic, ki jih marsikako mestno društvo ne premore. Prostor je ograjen in je šlo v plot 12 m² desk.

Če bo četa, ki ima tudi svoj pevski zbor, še naprej tako pridno in zgledno delovala, ni izključeno, da bo na temeljih, ki si jih je v nedeljo postavila, v bližnji bodočnosti stal ponosni sokolski dom. Ki.

Dobro se je odrežal.

»Kaj, za dve sobi zahtevate 600 dinarjev? In kje imate hlev?«

»Za koga?«

»No, za tistega osla, ki bo naiel to stanovanje.«

Srečna služkinja.

— Gospod, odpovedujem službo. Z vašo gospo se ne da živeti.

Mož sam pri sebi: O, če bi bil jaz tako srečen, da bi ji tudi lahko odpovedal!

K. L.

Zamena

Živea sta mož in žena. Imela sta par volov, voza pa ne. Kadar je bilo treba, da se kam pelje, je letal mož od sosed do sosed, da si izposodi voz. Tako je prišlo tako daleč, da mu nihče več ni hotel dati voza. Kamor se je obrnil, povsod so ga zasramovali: »Kakšen gospodar pa si, vole imaš, voza pa ne!«

Kinet se je pripravljaj na pot, a se ni imel na čem voziti. Letel je tja, letel je sem in ostal nazadnje doma.

»Poslušaj me,« pravi žena, »pelji vole na semenj, prodaj jih in kupi za izkupljeni denar voz. Daj, da bomo imeli tudi mi svoj voz. In k nam bodo ljudje na posodo hodili, a mi ga ne bomo nikomur dali.« Mož poslušal, vstane zjutraj na vse zgodaj, vzame vole in jih žene v mesto. Ko je bil že blizu mesta, glej, starec pelje na semenj nove vozove. Ko ga doide, mu reče:

»Pozdravljen, rojak! Ali so ti vozovi naprodaj!«

»So.«

»Veš, kaj ti pravim?«

»Kakor porečeš, tako bom vedel.«

»Stori mi uslugo. Daj mi voz, a ti vzamem par volov.«

Starec vidi, da zamena ni slaba: par volov stane mnogo, poldrugo stotino rubljev, a voz samo 20, pa reče:

»Izvoli, prijatelj! Izberi si voz, ki ti je všeč.«

Kmet izbere najlepši voz in da zani-

par volov. Starec se vesel požuri v mesto. Po glavi mu roji samo to, da bi si bedak ne premislil in ne bi zahteval nazaj svojih volov.

A kmet stoji na cesti in misli:

»Hvala Bogu, sedaj imam voz! Samo kako naj ga pripeljem domov. Ker nimam volov, je treba, da ga sam vlečem.« Prime oje, vpreže se v voz in začne vleči. Vleče, vleče pol vrste, a se utruja kakor pes. Znoj mu lije po vsem telesu in srjaco bi lahko ožel. Obstoji, sede, da si odpočije in si zamisli: »Do doma je daleč, okoli 15 vrst bo. Kaj bi napravil z vozom?«

Tedaj zapazi pastirja, ki žene dve kozi na semenj in mu zakliče: »Pozdravljen rojak! Kam ženeš?«

»V mesto naprodaj.«

»Zakaj bi prodajal, zamenjaj rajše eno kozo za moj voz, vidiš, popolnoma nov je!«

Pastir se nasmehne: »Prijatelj, samo da se ne prevariš. Sedaj boš dal, potem se boš pa kesal. A dobro: da se nikomur krivica ne zgodi izbiraj, katera ti je boljše!«

Kmet mu da voz, vzame kozo in jo pelje domov.

Gre, gre, dve vrsti in se sreča s krošnjarijem, ki je imel na plečih koš, za pasom pa cel sveženj mošenj. Pogleda kmet te mošnje, zelo so mu všeč in reče: »Poslušaj, kam neseš te mošnje?«

»V mesto na semenj.«

»Zamenjaj eno za mojo kozo.«

»Izvoli, prijatelj!«

Vzame kmet mošnjo, jo vtakne za gojenico in gre proti domu. Gre, gre, pride do reke, sede na brod in se da prepeljati na drugo stran. Brodnik zahteva denar, a on nima niti vinarja in ne more plačati.

»Vzemite mu suknjo, ako nima denarja,« pravijo prevozniki.

»Stojte! Suknjo potrebujem jaz sam. Imam pa novo mošnjo, vzemite si jo za trud.«

Izvele mošnjo in jim jo da in prevozniki ga izpuste.

Kmet se odpravi domov: »Glej, zanič, pa prav za nič sem izgubil par volov.« Gleda in vidi, kako ob cesti sede prodajalci soli, ki kuhajo kašo.

»Pozdravljeni rojaki!«

»Pozdravljeni!«

»Bog blagoslovi!«

»Hvala.«

»Ali je dobra kaša? Dajte, prijatelji, da poskusim tudi jaz malo: zelo sem lačen.«

»Odkod pa si?« ga vpraša starešina.

»Bil sem na sejmu, gnil sem par volov, da bi jih prodal.«

»Glej ga, par volov si prodal, pa prosjačiš...«

»Ej, dragi moj,« odgovori kmet, »ko bi ti poznal mojo nesrečo!«

»Kakšno nesrečo?«

»Tak poslušaj!« in pove jim vse, kakor se je zgodilo. Starešina se nasmeje in reče kmetu: »Sedaj se pa svoji gospodinji ne prikaži več, če ne bo huda pela.«

»Ne bo, prijatelj, prav nič ne bo, še besede mi ne poreče.«

»Lazeš, kmet! Ako te za to žena ne bo ozmerjala, ti dam dvanaest vozov soli; vse ti dam z volmi vred!«

»Dobro, starešina!«

»A če te ozmerja?«

»Ti bom služil do smrti.«

Ko so bili stavo sklenili, gredo v vas. Ko pridejo do hiše, se skrije starešina v vežo in posluša, a kmet stopi v hišo in reče:

»Pozdravljena, žena!«

»Pozdravljen, moj mož! Ali si zamenjal vole?«

»Sem.«

»Kje je voz?«

»Dal sem ga za kozo.«

»A kje je kozo?«

»Je šla za mošnjo.«

»Kje pa je mošnja?«

»Vzeli so jo za prevoz?«

»No, hvala Bogu, da si se sam vrnil. Sleci se brž in sedi za mizo in jej. Goto vo si zdavnaj postal lačen. Zaradi volov ne bodi žalosten, zdaj ko jih ni, ne bomo imeli skrbi!«

Kmet sede za mizo in zavpije: »Alo starešina, pojdi notri! Siliš, imam jaz prav?«

»Imaš,« reče starešina in vzdihne.

»Vzemi z bogom vseh 12 voz s soljo in voli.«

Tako je kmet obogatel in dobro živl...

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Si izpolnil naročilo?«
 »Sem.«
 »Je ladja skrita na varnem v mrtvem rokavu Kale in čaka na odhod?«
 »Da.«
 »Si napravil brez hrupa?«
 »Da. Samo dva stražarja sem moral umoriti, a ranila sta mojega pribočnika, tekača Buramaka, ki leži v smrtnem boju na ladji. Če si čarovnica, kakor govore, pomagaj mu!«
 »Kje je ranjen?«
 »Globoko rano ima na plečih. Segaj najbrže v prsni koš.«
 »Ima mrzlico?«
 »Ima in je nezavesten.«
 »Potem ti dam zdravilo zanj.«
 Arikdinila je odšla v svoje skrito domovanje ter se vrnila z dvema glinastima posodama.
 »Tu je zdravilna pijača, ki prežene mrzlico,« je dejala. »Daj mu nekaj kapljic, kadar ga napade. Tu pa je mazilo za rano. Namaži mu jo z njim in preveži. Ne bo umrl.«
 »Hvala ti, velika dobrotnica moja!« je

vzkliknil Savadagak in sprejel zdravila.
 »Sedaj pripeljem princeso,« je dejala starka. »Spravi jo naglo na ladjo. Glej, da te ne dohiti jutro na planjavi piramid. Pred zoro moraš biti že v palmovih gajih. Tam vas nihče ne zasledi. V skrivališču ostanite do večera, potem odveslajte v Kalo in po njej dalje za tokom. Zjutraj poiščite primerno skrivališče ob obrežju in počakajte spet na noč. Bodite previdni. Semis Ofiris bo poslal za vami zasledovalce! Vsaka nepazljivost bi zakrivila vaš pogin. Si razumel?«
 »Sem.«
 »Če pa bi vas kljub temu izsledili, uporabi orožje, ki ti ga izročim. Ubija nevidno in neslišno na veliko daljavo. Uporabljanje je preprosto.«
 Arikdinila je potegnila iz nekega skrivališča šest morilnih priprav in jih izročila Savadagaku. Potem mu je pokazala, kako se orožje uporablja.
 »Če bi vas pa vendarle zajeli, ne povej nikomur, kje si dobil to orožje! Sploh naj nihče, ne ti ne princesa ne kdo drugi ne imenuje nikoli mojega imena! Vse, kar

si tu videl in doživel, je bila le čarovnija, pričarana za trenutek in je ne bo nikoli več. V resnici ni ne mene ne mojega podzemlja. Spremljala bom nevidno vso vašo pot. Gorje ti, če pozabiš, kar ti naročam! Nikjer na vsem vesoljnem svetu ni koticčka, kamor bi lahko pobegnil pred mojim maščevanjem!«
 »Storil bom, kakor si govorila,« je dejal Savadagak. »Sedaj pa pripelji princeso princeso, mudi se!«
 Arikdinila je izginila in se kmalu spet vrnila z Evalasto. Ko so Azteki zagledali princeso, so padli pred njo na kolena in Savadagak je spregovoril:
 »Milost, princesa princes! Storil sem po tvojem naročilu. Ladja čaka, da te z najvestnejšimi popelje v daljnjo domovino, v mesto tvojega očeta in našega gospoda, velikega kralja kraljev. Mala četa smo, a zvesta do zadnjega diha. Naše življenje je tvoje. Ukazuj!«
 »Vstanite!« je dejala princesa. »Hvala ti, pribočnik mojega očeta kralja kraljev in hvala vsem, ki tvegate svoja življenja za mene! Moje plačilo ne izostane in veliki Râ naj blagoslovi našo pot!«
 »Milost, princesa princes!« je vzkliknil Savadagak. »Storili bomo vse in ne zahtevamo nobenega plačila, ker je vse le naša najvišja dolžnost. Če pa že ho-

češ poplačati našo zvesto službo, o gospodarica, ki si rešila meni in tovarišju mojemu življenje, potem stori to le s svojo milostjo in dovoljenjem, da ti smemo vdano služiti še do konca dni življenja.«
 »Moja milost bo vekomaj z vami. Govorila sem!« je dejala princesa ter se obrnila k Arikdinili: »Kako naj ti poplačam, kar si mi storila? Kako naj se ti zahvalim?«
 »Čarovnice ne sprejemajo plačila in ne potrebujejo zahvale,« je odgovorila starka. »Pojdi in veliki Râ varuj tvoje potovanje!«
 »Mislim, bom vedno nate, dobrotnica moja skrivnostna. Ponesla bom s seboj hvaležnost do tvoje pomoči preko voda in gora v deželo večera. Zdravstvuj!«
 Evalasta je dvignila roke in se s konici prstov doteknila Arikdinilinih prs. Nato je sedla v nosilnico, ki so jo Azteki dvignili ter odnesli iz podzemlja. Čarovnica in pohabljenec sta jih spremljala do dna prepada in se nato vrnila.
 (Se bo nadaljevalo.)

V vlaku.

»Ste že kdaj leteli?«
 »Nisem. Bil sem v mladih letih trgovski potnik, pa dobro vem, kako se — le- d...«

Sport

ISSK Maribor : SK Rapid

Prvenst. tekma na igrišču v Ljudskem vrtu

Končno je le uspelo vodstvu mariborskega Rapida, da izposluje svojemu moštvu dovoljenje za sodelovanje v podzveznem prvenstvu. S ponovnim sodelovanjem SK Rapida v prvenstvenem tekmovalstvu se bo podzvezna tablica bistveno spremenila. Za častno prvo mesto se ne bosta borila samo SK Ilirija in SK Železničar, ampak bo tudi SK Rapid posegel odločujoče vmes. Teoretično mu je celo mogoče doseči največje število dosegljivih točk in s tem v zvezi povzpeti se na I. mesto in vkorakati v državno ligo. Zaradi primanjčkanja prostih terminov — podzvezno tekmovalstvo mora biti namreč končano do 15. julija — sta se kluba medsebojno sporazumela in o sporazumu obvestila tudi podzvezo, da odigrata zaostalo jesensko prvenstveno

tekmo na delavnik. V soboto 23. t. m. ob 18.15 se končno srečata po dolgem presledku v prvenstvenem boju najstarejša, še obstoječa, rivala mesta Maribora, da pomerita svoje moči na zelenem polju. Uspeli Mariboru iztrgati svojemu nasprotniku obe točki, potem je sigurno rešen padca v II. razred in se lahko — v primeru, da porazi v ponovnih tekmah Ilirijo, Rapida in Celje — usidra z 12 točkami na 3. mesto v podzvezni tablici. Medtem ko je SK Rapidu z morebitno zmago nad ISSK Mariborom odprta pot do naslovnega prvaka podzveze. Kakor omenjeno, bo tekma jutri v soboto popoldne ob 18.15 na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu. V predtekmi se srečata juniorski moštvi obeh klubov s pričetkom ob 17. uri.

Teniške reprezentanke Zagreba v Mariboru. Včeraj je bilo na teniških igriščih ISSK Maribora zaključno tekmovalje dam v pasu A. Nasprotnika sta bila ATK iz Zagreba in mariborski Rapid. Zmagale so Zagrebčanke v razmerju 4:1, torej z istim rezultatom kakor lani v Zagrebu proti ISSK Mariboru. Posamezni rezultati so bili naslednji: Kovač (Z):Lirzer (R) 6:1, 6:4; Kovač (Z):Halbärth (R) 6:1, 6:0; Lirzer (R):Njemirovska (Z) 6:3, 6:4; Njemirovska (Z):Halbärth (R) 6:1, 4:6, 9:7; Kovač-Njemirovska (Z):Lirzer-Halbärth (R) 6:1, 6:0.

Prvenstvene nogometne tekme v soboto in v nedeljo bodo sodili: ISSK Maribor:SK Rapid g. dr. Planinšek in SK Rapid:ŽSK Hermes (Ljubljana) g. Bergant.

Značilna prerokba.

Ni še dolgo od tega, ko je imel bivši minister in predsednik madžarskega statističnega društva zanimivo predavanje, v katerem je ugotovil, da pri porastu prebivalstva niso odločujoči gospodarski činitelji, marveč individualni vzroki. Izračunal je, da bo največje število prebivalstva dosegla Anglija leta 1950, Nemčija 1960, leta 1980 pa bo Evropa pretežno slovanska.

Največja in najmanjša knjiga na svetu.

Na državni obrtni šoli na Dunaju hranijo anatomske atlaste, ki ga smatrajo za največjo knjigo na svetu. Atlas je visok 1.90 m, širok pa nad 1 meter. Najmanjša knjiga pa je v arhivu neke knjižnice v Padovi, visoka je 160 milimetrov, a ima 200 strani. Ta miniatura knjiga pa vsebuje med drugim tudi neko še neobjavljeno Galilejevo pismo iz leta 1615.

Nova razvojna doba našega ribarstva

Kakor znano, je bila naredba o ribarstvu, ki je dotlej veljala le za območje nekdanje ljubljanske oblasti, s finančnim zakonom za leto 1934/35. razširjena na vso Slovenijo. S tem se začne nova doba v razvoju ribarstva v dravski banovini.

Razdelitev v revirje, ki so jo naši ribarski krogi željno pričakovali in brez katere sistematski in uspešen razvoj našega ribarstva ni mogoč, se bo, kakor smo poučeni, izvršila v najkrajšem času. Zadnjič so bile tudi objavljene naredbe o obveznem vlaganju mladice (postrvkih in sulčih) ter o kontroli pri povodnjih.

Zlasti je pozdraviti naredbo o obveznem vlaganju mladice, posebno ker je znano, da število naših plemenitih rib nazaduje. Postrvi v naših potokih in prav tako tudi sulcev v Dravi je vedno manj. Z vsemi mogočimi dovoljenimi in nedovoljenimi lovili se zasledujejo plemenite ribe in le malo je ribičev, ki bi mislili na prepotrebno gojitve, brez katere mora končno popolnoma propasti zarod plemenitih rib. Tudi ustanavljanje novih industrij in reguliranje bregov je zadnje čase mnogo pripomoglo, da število rib v naših rekah in potokih hitro in stalno nazaduje. Zato je bil že skrajni čas, da so se ribarski predpisi poostri.

Poglavje zase so divji lovci, ki pomeenjajo slejkoprej veliko nevarnost za naše ribarstvo. Zato je razumljivo, da morajo le izredno stroge kazni odpraviti ali vsaj omejiti to zlo. Tako so bili zadnje čase pred okrajnim sodiščem obsojeni: J. M. iz Gornjega Dupleka zaradi ribje tatvine na 15 dni strogega zapor in od političnega oblastva na denarno kazen 490 dinarjev; J. P. iz Maribora zaradi poskušene ribje tatvine na 7 dni zapor; M. K. iz Frama zaradi ribje tatvine na 220 dinarjev denarne kazni in na povrnitev škode; J. V. iz Ješence, ki je s kamnom ubil postrv, na 100 dinarjev denarne kazni; K. Č. iz Maribora zaradi ribje tatvine na 200 dinarjev denarne kazni in na povrnitev škode; F. G. iz Zlatoličja na 130 dinarjev denarne kazni; J. B. in J. P. iz Slivnice zaradi poskušene tatvine rib s sačlom pa na 8 dni zapor.

Pameten nasvet.

»Včeraj me je Janko na cesti ozmerjal z oslom. Ti si priča, ker ga bom tožil.«

»Ne stori tega, dragi prijatelj! On je prebrisan človek. Pri obravnavi ti lahko to dokaže in potem boš blamiran.«

Mali oglasi

Prodaj

MODERNA JEDILNICA.

predalnik belo emailiran, je dila miza, dve pernici, 20 kg perja, postelje na prodaj. — Ruška c. 3-1, desno. 2570

POSTELJA

iz trdega lesa, predalnik iz trdega lesa Din 150.—, veliki divan 130.—, dva fotelja à 20.—, miza za krojače 40.—, omara z dvema vrati 110.—, nočne omare z marmorjem à Din 55.—, Židovska ulica 4. hiša levo, I. nadst. 2569

Preselitev!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem se osamosvojil in preselil svoje stavnbeno podjetje iz Tržaške ceste na Gospodarsko cesto št. 17, v prejšnje prostore Ivana Živica. — Priporoča se 2554

Franjo Spes ml.
stavbenik

Sobo odda

SOBO.

parketirano, lepo opremljeno, na lepem, prahu prostem kraju v novem poslopiju, v bližini državnega mosta, z uporabo kopalnice, oddam gospodu. Naslov pove uprava lista. 2403

Razno

PISARNIŠKI PROSTORI

v sredini mesta se iščejo. Pisarne ponudbe pod »Takoj« na upravo »Večernika«. 2549

Oglašujte!

Opice, ki si služijo denar

Pred dnevi je profesor instituta za primerjalno psihologijo na univerzi v Yale v Severni Ameriki. Robert Yerks, objavil v nekem listu zelo zanimive podrobnosti iz življenja opic. V razpravi naveda tudi zanimiva dejstva, koliko imajo smisla opice za denar in njegovo razpoznavanje. Yerks je delal poskuse z opicami v starosti od enega do šest let. Zelo naglo jih je naučil na to, da so morale imeti v rokah košček barvanega papirja, ki so mu ga morale izročiti, če so hotele dobiti od njega košček sladkorja. Kaj kmalu so se naučile tudi razpoznavati pravi denar od pobarvanega papirja in so kmalu razumele, da morajo nekaj storiti, če hočejo dobiti denar. Če so hotele zapustiti kletko in iti na izprehod, so dobile tudi likerja. Ko so vse to dobro obvladale, so pričele neumorno delati, samo, da bi zaslužile čim več kosov pobarvanega papirja. Pokazale so izredno marljivost in so delale ves dan, samo da so zaslužile čim več, da bi mogle biti drugi dan svobodne in se sladkati z likerjem. Ukinitev prohibicije je dobro došla tudi opicam. Niso se pa opice pokazale kot varčevalke. V enem dnevu so porabile vse kose pobarvanega papirja. Zlasti so v zapravljanju prednjačile samice. Če pa niso porabile vsega denarja, so ga shranile pri čuvaju in ne pri svojih samcih. Najbrže so imele slabe skušnje in niso prav zaradi tega zaupale svojim močnejšim polovicam. Če pa so se zvečer vračale s svoje kletke trezne ali pijane, kakor njihovi samci, tega profesor Yerks v svoji razpravi o opicah ni obelodanil.

Nekaj statistike iz ameriškega avtomobilizma

Po statističnih podatkih ameriške trgovske zbornice je proizvodnja avtomobilov v Ameriki lani poskočila za 43%. V USA in Kanadi so namreč lani izdelali 4.096.000 avtomobilov. Vrednost teh avtomobilov je znašala 1.840.000.000 dolarjev. Povprečna produkcija cene enega osebnega avtomobila je bila 630, tovarnega pa 645 dolarjev. Bencina se je porabilo za 2.227.000.000 dolarjev. Država je dobila na davkih na motorna vozila 1.170.000.000 dolarjev. Ti podatki pričajo, kako važen gospodarski in javni činitelj je avtomobilizem, če ga država pravilno pojmuje in primerno podpira. O tem priča tudi visoko mesto, ki ga zavzema Amerika po številu avtomobilov. V Ameriki je registriranih 23.720.000 avtomobilov, kar znaša 72% vseh avtomobilov na svetu. Lani je bilo zaposlenih v avtomobilskih tovarnah 110.000 delavcev in nameščencev, letos jih je pa 180 tisoč. Prištetih je pa treba še uslužbenec 317.000 bencinskih postaj, 98.160 garaž in popravilnic, 60.863 skladišč, 5.465 veletrgovin in 36.000 trgovcev, ki prodajajo avtomobile.